302

DET · NORSKE · TEATRET

Antall mannlige 17-åringer vil øke i årene fremover fra ca. 23 000 i dag til ca. 36 000 i 1964.

Konkurransen om de gode stillinger blir igjen hardere. La kunnskap være din rustning.

En god utdanning er imidlertid kostbar. Mange er derfor av økonomiske grunner avskåret fra å velge det yrke de helst vil og konkurrere om de beste stillingene i samfunnet.

Dette gjelder imidlertid ikke Forsvaret. I Forsvaret er det høve til å gå til topps selv om en starter med bare folkeskolen. Forsvaret har i dag en rekke skoler innen de forskjellige fagfelter, også almendannende, som står åpne for lærevillig, evnerik ungdom.

Undervisning, innkvartering, forpleining, helsepleie og bekledning er gratis. Dessuten gis det litt lønn og to gratis permisjonsreiser i året.

Du får skoleplaner, søknadsskjemaer og alle nødvendige opplysninger hos

Generalkrigskommissariatet, Skolerekrutteringskontoret

Akershus festning, postboks 959, tlf. 33 30 70, Oslo.

C13g 015079

Jean Racine.

VERDENS STØRSTE *Salg*

SPESIAL GUMMIERT

RIZLA

SIGARETT PAPIR

200 ÅRS ERFARING GARANTERER KVALITETEN

ENESALG FOR NORGE: GUNNAR STENBERG - OSLO

TV

DET MODERNE EVENTYR!

Bli med på eventyret fra starten
Våre fagfolk hjelper Dem med glede

Det lønner seg å
. . . gå til

GRØNDAHL

Øvre Slotts gate 10 - Oslo

Jean Racine og Fedra

Av dei store franske dramatikarane frå det 17. århundre, Corneille, Racine og Molière, er det vel berre den siste som har vori spela på norsk. Ein tragediens meister som Jean Racine har ikkje noko teater hos oss vågd seg på før no når Det Norske Teatret set opp hovudverket hans, *«Fedra»*. — I Frankrike har dette stykket vori mykje spela i dei snart 300 åra som har gått sidan det vart skrivi. Det høyrer til dei fremste representasjonsstykke innanfor fransk teater, og dei største franske skodespelarinnene, La grande Rachel, Sarah Bernhardt og mange andre, har fått namnet sitt knytt til Fedras rolle.

Emnet for dette stykket, som for franske tragediar flest, er henta frå antikken, og ei norsk omsetjing kunne vel ha brukt det greske namnet, Faidra, på den atenske dronninga som er hovudpersonen her. Men Fedra er meir i samsvar med Racine-namnet på henne, Phèdre, derfor er det valt, og av same grunn går dei guddomane som blir nemnde her under dei latinske namna sine, Venus, Pluton osv.

I det ytre held Racine seg strengt til dei lovene som galdt for tragedien. Såleis følgjer han reglane om einskap i tid, stad og handling, og han bruker det aleksandrinske versemålet. Men innanfor denne tradisjonelle ramma kom han med noko nytt. Han bryr seg mindre om dei ytre hendingane enn om menneska og det som hender inne i dei. Bak dei klassiske draktene gløder heitt lengtande og lidande liv, pasjonert liv — det er som tolk for pasjonen at Racine har sin styrke. Hos han er det mest alltid ei kvinne som er pasjonens utvalde og dermed hovudperson, og blant desse levande faklane i kvinneham er det Fedra som logar høgst.

«Eg som er i krig med meg sjølv, kvar skal vel eg finne fred?» Desse orda frå ein salme av Racine galdt vel alltid for han, og da visst i den tida da Fedra vart til. Det var på alle måtar ei vanskeleg tid i hans liv. Han hadde mange fiendar ved Ludvig XIV's hoff, kongen såg ikkje så blidt til han lenger som før, gamle skuldingar mot han vart gravne opp att, og samtidig var han inne i ein sterk religiøs krise:

Framhald side 17

Gå ikke over bekken etter vann!

De finner et godt utvalg i manufaktur og kosmetikk i

Neuberggt.s Manufaktur og Parfymeri

Neuberggt. 5, Oslo - Telefon 44 49 10

Velkommen til

Fornebu Flyrestaurant

Fin utsikt over flyplassen - Lett adkomst med Snarøybussen

Vennligst ring telefon 53 65 60

LIVSTRYGDING — PENSJONSTRYGDING

GJENSIDIGE

Eldste livstrygdelaget i Noreg

Hovudkontor: Karl Johans gt. 16, Oslo. Telefon 42 18 30

Litt om dei mytene som ligg til grunn for Fedra

Hovudpersonane i Fedra er av gudeætt. Fedra sjølv er barnebarn av Solguden. Denne guden, som ser alt, vart ein gong vitne til eit stemnemøte som kjærleiksgudinna Venus hadde med krigsguden Mars. Han sa frå til smedguden Vulcanus, som var gift med Venus, og han stal seg inn til dei to elskande og fanga dei i eit jern-nett han hadde smidd. Alle gudane kom så og såg på paret, og lo reint styrlaust av det dei såg.

For dette svor Venus hemn over Solguden og ætta hans. Sol-dottera Pasifae som var gift med kong Minos av Kreta, forelska seg i ein stut og fekk med han sonen Minotauros, eit uhyre med mannskropp og oksehovud. Minotauros vart sett inn i eit underjordisk fengsel, Labyrinten. Han kravde store menneske-offer, og Aten, som hadde tapt ein krig mot Kreta, måtte kvart niande år sende sju gutar og sju jenter som offer til Minotauros. Tredje gongen denne sendinga skulle i veg vart kongssonen Tesevs med til Kreta, og dermed tok hemna frå Venus til å verke på neste generasjon: dei to døtrene til Minos og Pasifae, Ariadne og Fedra, fall båe to for den unge prinsen. Tesevs greidde å drepa Minotauros, og takk vera den tråden som Ariadne hadde bundi til handa hans, greidde han òg å finne ut att av Labyrinten. Da han drog frå Kreta, var Ariadne — og kanskje Fedra med — om bord på skipet hans. Men han trøtna fort av Ariadne og let henne bli att, aleine, på den aude bergøya Naksos. Racine seier at ho døde der, av sorg over sviket. Ein annan versjon av segna fortel at vinguden Bacchus kom og fann henne og gifte seg med henne. — Tesevs gifte seg så med Fedra, som i sin tur forelska seg i Hippolytos, ein son som Tesevs hadde med amasonedronninga Antiope. Heile Fedras tragedie er såleis, som ho sjølv seier, ei hemnakt frå kjærleiksgudinna.

Tesevs var son av kong Aigevs i Aten, men somme ville ha det til at havguden Neptun ikkje berre var hans vernegud,

Framhald side 19

Jacobsen & Hielms Bokbinderi

INNEHAVER RAGNAR JACOBSEN

Øvre Vollgate 6, 3. etasje Oslo — Telefoner 41 45 06 — 41 64 74

Privatinnbinding - Spesialitet: Forlagsarbeide

Spesialforretning i radio og TV

Vi fører alle anerkjente merker, og vårt store utvalg gjør det lettere å finne aparater som passer.

GOD SERVICE! Rimelig avbetaling inntil 12 måneder.

NORSK TELEVISJON OG RADIO A/s

ARBEIDERRADIO

*Youngs gate 11, Oslo - Telefon 42 07 37 **

NOREGS BOKLAG

Bokhandel — Papirhandel

Bøndernes Hus

Rosenkrantzgt. 8, Oslo — Telefon 33 13 74

Moderne damer

foretrekker raffinerte klær. Både ung og gammel vil hos oss finne et godt utvalg i

Kjoler - strømper - undertøy etc.

Kle Dem riktig — det er viktig.

HELNOR **Ruseløkkvn. 50 (Cort Adlers pl.) Oslo. Tlf. 41 14 06**

Tormod Skagestad

Arne Walentin

Finn Kvalem

Tordis Maurstad

Harald Heide Steen

Omsetjaren

Halldis Moren Vesaas.

Omsetjaren har lenge vori ein meir eller mindre anonym person i den skapingsprosessen som munnar ut ei teaterframsyning. Og dette trass i at alle som tar del i denne prosessen veit at ei god omsetjing er den fremste føresetnaden for alt som kjem etter. Ei god omsetjing vil seia det same som levande ord — replikkar som fengjer og formidlar kjensler og tankar fra scene til sal, tragiske, komiske, opphissande, avdempande, prosaiske, lyriske — kort sagt alle dei kjensleskalaar som ei teaterframsyning kan representere.

Mellom dei mange nynorske forfattarane som gjennom åra har synt sitt herredøme over norsk mål i omsetjingar for Det Norske Teatret, står Halldis Moren Vesaas som ein av dei aller fremste. Ho har ikkje berre ein framskoten plass når det gjeld tal på omsetjingar, men ho har òg mange av dei mest kravstore når det gjeld innhald og form. Mellom desse står hennar to siste arbeid, «Stormen» av Shakespeare og «Fedra» av Racine, i ei stode for seg. Båe desse har sett dei største krav på personleg innleving og sjølvstendig formevne i replikkens vanskelege kunst, og Halldis Moren Vesaas har her synt at ho med same gode resultat kan turnere så vel dei shakespearske jamber som dei racinske aleksandriner. Serleg dei siste har synt mange og store vanskar når det gjeld overføring til nordiske mål. Og det er ikkje minst omsetjarens forteneste når Det Norske Teatret no har våga å gje

Framhald side 21

Spareskillingsbanken

HOVEDKONTOR:
Torggt. 15. — Telefon 42 38 86.
AVDELINGSKONTORER:
Adamstua: Ullevålsvn. 89. — Briskeby: Nils Juelsgt. 51.
Vålerenga: Schweigaardsgt. 99.

Rut Tellefsen

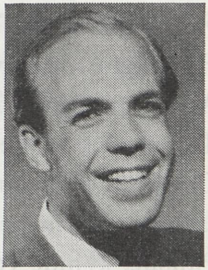

Lasse Kolstad

Astrid Sommer

Roman — Novelle
Husmorsider
«Mønster og stoff i ett»
Skattkammeret !

Hver uke i

KVINNER og klær

FED

Skodespel i 5 akter av
Til norsk av H a l l d i
Regi: T o r m o d
Dekor. og kostyme: A
Musikk: F i

D e i   s o m   e r   m e d :

Tesevs, konge i Aten, son av Aigevs ....
Fedra, gift med Tesevs, dotter av Ninos og Pasi
Hippolytos, son av Tesevs og amasonedronning
Aricia, prinsesse, høyrer til ei atensk kongeætt .
Teramenes, følgjesveinen til Hippolytos ....
Oinone, Fedras amme ....
Ismene, Aricias terne og veninne ....
Panope, kvinne ved hoffet hos Fedra ....
Vaktmenn ....

Tragedien hender i Troit
Pause et

Hovedrollen
blant brannsikre skap . . . .
Pris fra kr. 498,00

RA

JEAN RACINE
s Moren Vesaas
Skagestad
Arne Walentin
nn Ludt

....	*Harald Heide Steen*
fae	*Tordis Maurstad*
a Antiope	*Finn Kvalem*
....	*Rut Tellefsen*
....	*Lasse Kolstad*
....	*Astrid Sommer*
....	*Gudrun Waadeland*
....	*Eva Sletto*
....	

sen, ein by på Peloponnes.
ter 2. akt.

. . . .

JÖLI
JØRGEN S. LIEN
OSLO — BERGEN — TRONDHEIM

En trykksak

som De og Deres forbindelse vil like, får De fra meg.

RAGNAR BRYDE

Aksidens-, Bok- og Rotasjonstrykkeri

Kr. Augustsgt. 19. — Telefon 33 44 33.

Eugenie Støttums Blomsterforretning

Karl Johans gate 8 — Telefon 42 24 22

Medlem av Norsk Blomstertelegraf

Alt i Dekorasjoner, Buketter og Kranser

SE

mitt store utvalg av

møbler og møbelstoffer

EINAR RODIN

Tapetser- og møbelforretning

BOGSTADVEIEN 12, OSLO — TELEFON 46 46 46

MIDT PÅ KARL JOHAN

BØNDERNES BANK A/S

EGERTORGET - OSLO

Reisevaluta ekspederes raskt og greitt

Sikkerhetsbokser utleies for oppbevaring av verdisaker

SKOG-EIEREN
— meir en eit fagblad!

kr. 15 pr. år

Adresse: Stortingsgt. 30, Oslo

Eva Sletto

Finn Ludt

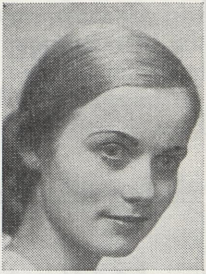

Gudrun Waadeland

Walter Jacobsen
MODELLKONFEKSJON

Ø. Slottsgt. 27. Tlf. 33 13 68

Forretningen med det gode utvalg
i kåper, kjoler og drakter.

LIVS- OG PENSJONSTRYGDING

ANDVAKE

MØLLERGT. 16 - OSLO

Det islandske lyrikkbiblioteket

Stefán frá Hvítadal:

FRÅ LIDNE DAGAR — Kr. 12,—.

Tómas Guðmundsson:

ENNO SYNG VÅRNATTI — Kr. 17,—.

Alle i norsk attdikting ved Ivar Orgland.

Ein stor og gledeleg vokster i nordisk kultursamarbeid!

FONNA

Godt utvalg i dame- og herreskotøy

Valkyrien Skotøymagasin A/S

Valkyrjegt. 3 - Oslo Telefon 46 34 64

EASY A/S

Den mest moderne delikatesseforretning

med byens største utvalg

STORTINGSGT. 8 (vis à vis Studenterlunden)

Framhald frå side 5

den mørke og strenge jansenismen som hadde skygd over oppveksten hans, var i ferd med å få tak i han på nytt, — noko som *Fedra,* som var det siste han skreiv i sin verdslege periode, ber tydeleg merke av. Har han gitt Fedra mykje av sitt eige temperament, så har han òg gjennom henne funni uttrykk for sin eigen angst og sine eigne samvetskvaler. Hans skapning er ho, fullt ut, om han aldri så mykje har lånt henne frå mytene og frå klassikarar som Evripides og Seneca. — Fedra er, som ho sjølv seier, eit offer for «himmelmakters harme», altså er ho på eitt vis utan skuld. På same tid kjenner ho den lovlause elskhugen sin som eit brot som ho dømer seg sjølv for frå første stund. At denne elskhugen er utan svar, gjer han enda heitare, og når så sjalusien kjem til, blir han så blind og rasande at katastrofen er uunngåeleg: alt utviklar seg med nådelaus konsekvens fram mot eit mål som er fastsett på førehand, Fedra gir uttrykk for ei lagnadstru som i grunn og botn er det same som den jansenistiske læra om predestinasjonen.

Det som gjer dette verket aktuelt i dag og alltid, er det bildet det gir av Menneskehjarta, det som i alle tider er det same. Den forma verket har fått reiser heller ikkje slike stengsler mellom det og oss som ein kanskje skulle tru. Racines aleksandriner er utruleg smidige og levande. Han utnyttar fullt ut den store elastisiteten som det franske språket har, og han talar alltid heilt naturleg — altfor naturleg, meinte samtida hans. Sjølv visste han vel kva han gjorde. Ikkje for nokon pris, sa han, ville han «vike bort frå det naturlege for å kaste seg ut i det søkte». Ein svært medveten kunstnar var han, det viser seg òg i den måten han bygger dramaet opp på, stiller personane verkningsfullt opp mot kvarandre og lar stormfulle scener veksle med blide og idylliske, slik at heile verket får eit bølgjande og skiftande liv, og same kor høgt dei stormpiska bølgjene går så merkar vi heile tida bak dei ein tankebygning utan brest eller svikt. Ein stor dramatikar, ein stor menneskekjennar og ein stor poet er det som har skrivi *Fedra.*

Halldis Moren Vesaas.

Norges Kjøtt- og Fleskesentral

OPPRETTET 1931

Landsomfattende produsent-organisasjon for omsetning av slakt, livdyr, ull, huder og skinn.

17 tilsluttede slakteri-organisasjoner med 108000 medlemmer.

TELEFONLISTE FOR OSLO

Auto-Service	SÆTER AUTO-SERVICE Kittel Nielsens vei 90, Nordstrandshøgda.	**689991**
Biler og understellbehandling	THORLEIF AAS Etterstadgt. 39.	**681992**
Bilradiatorer	*Chr. F. Ottersens Bilradiatorfabrikk* Grønlandsleret 25. Landets største og eldste.	**680300**
Bilrekvisita	Bilpresenninger — Bagasjegrinder. RODIN & CO. A/S, Skippergt. 10.	**425900**
Blomster	SKOGENS BLOMSTERFORRETNING Jens Bjelkesgt. 43.	**681509**
Damevesken	De søker finner De hos H. KRISTOFFERSEN, Torggt. 18.	**416427**
Gullsmed	HANS CHR. CHRISTENSEN Hegdehaugsveien 36.	**692096**
Skoreparasjon	1ste klasses arbeide utføres. *Skomakermester ODD VAAGE* Keysersgt. 5.	**331240**

Alt i finere metall

R. A. NIELSEN

Finmekanikk

Skogveien 17. — Telefon 44 32 14.

A. O. Grønseth

Klisjeavstøpninger, matriser og avstøpninger i plast.
Hurtig levering.

Karl Johans gt. 8, inng. Dronningensgt. Tlf. 41 62 52.

Framhald frå side 7

som i Fedra, men den rette far hans. Han var ein stor helt, som drap mange røvarar og utyske. Da han vart konge, samla han dei hellenske småstatane til eitt rike med Aten som hovudstad. Ei av dei ættene han slo, var Pallas-ætta, som hadde Jorda til ættefar. Alle dei seks (eller femti!) Pallas-sønene fall på ein dag, medan syster deira etter Racine vart fange hos Tesevs, som forbaud henne å gifte seg — ut frå den vanlege trua at brørne hennar kom til å stå opp att i dei sønene ho kunne få. Denne prinsessa, Aricia, som Hippolytos elskar, spelar elles hos Racine ein mykje større rolle enn ho gjer i mytene. — Om Tesevs var ein stor helt og ein stor konge gjorde han seg òg skuldig i mykje som ikkje var serleg prisverdig, m. a. var han svært trulaus i

Framhald side 21

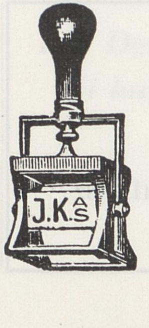

Kjøp Deres stempler hos

JOHS. KROGSTIE A/S

Gravør og Stempelfabrikk

Storgaten 9 — Oslo — Telefon 33 73 08

KVALITET — NØYAKTIGHET — ANSVAR

S. BRUUN
Niels Juelsgt. 27.
Telefon 44 03 84.

Lamper — Skjermer — TV
Elektriske apparater m. m.

Jean Racine
FEDRA
Til norsk ved
Halldis Moren Vesaas.
Kr. 9,75.

DET NORSKE SAMLAGET

R. Reinsvold a/s
Gardiner og utstyr
BERNT ANKERS GATE 2, OSLO — TELEFON 41 51 82

JOHANSEN & NIELSEN
BOKTRYKKERI
Pilestredet 45. b, Oslo
Sentralbord 60 17 95

Skal De ha slipt gulvene?
Henvend Dem til
B. Bogens Parketsliperi
Chr. Michelsensgt. 21 — Telefon 37 60 26
Førsteklasses arbeide garanteres.

Framhald frå side 10

seg i kast med eit av dei fremste og mest kravstore drama frå den franske klassismen. Halldis Moren Vesaas har her synt at også omsetjingsarbeid kan vera personleg kunst — noko vi hittil har hatt vanskeleg for å vedgå og setja full pris på her i landet.

O. D.

Framhald frå side 19

elskhugssaker. Den ulykka som han sjølv i blind harme kallar ned over seg kan såleis vera ei straff for gamle misgjerningar. Slik har truleg Racine sett det. Heile verket hans er gjennomtrengt av den kristne tanken om at synd straffar seg, ikkje berre på syndaren sjølv, men òg på etterkomarane hans.

Halldis Moren Vesaas.

Kle Dem lett og ledig — gå inn for blazer
Vi har også utvalget i slacks og benklær
for herrer og gutter
IRIS SLIPSMAGASIN A/S
Markveien 54.

Norske Meieriers Salgssentral

Bredgt. 10 - Sentralbord 67 68 80

Thoralf Vik

Bygg- og tømmermester

Kontor: Armauer Hansensgt. 14 b, tlf. 60 47 18.

Byggeplass: Hosle i Bærum, tlf. 53 47 62.

Repertoaret frametter:

William Inge:

KOM TILBAKE, VESLE SHEBA

Sett i scene av *Gerhard Knoop.*

Tormod Skagestad:

DANSEN PÅ SLETTA

Sett i scene av forfattaren.

Alltjenest Rengjøringsbyrå

TELEFON 41 20 31

UTFØRER ALT I VASK OG VINDUSPUSS

Rydding av loft og kjeller - Faste oppdrag mottaes

Fornuftig vedlikehald er lønsamt,
og gjer heimar og arbeidsstader fine og trivlege. 35 års røynsle i målaryrket kjem kundane mine tilgode

A. DOLVE
MÅLARFORRETNING
Kontor: Lofthusvn. 37. Telefon 21 03 01. Verkstad: Leirfallsgt. 10

Bondeheimen
HAMAR
Sentralbord 21 604, Hamar

Hotell
og
Kaffestove

B·U·L OSLO FORRETNINGANE

Hotell Bondeheimen
Rosenkrantzgt. 8

Kaffistovene
Rosenkrantzgt. 8 — Stortorvet 8
Kr. Augustsgt. 14 — Storgt. 28
OSLO

I Kristiansand S er

Kaffistova B.u.l.

ein hyggeleg stad

BRANN

og annan skadetrygd

Norges Brannkasse

Trygdetakarane sitt eige trygdelag

Repress Reklamebyrå, Oslo

Johansen & Nielsen, Oslo